

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA

- NACRT

PROGRAM ENERGETSKE OBNOVE ZGRADA JAVNOG SEKTORA

Zagreb, listopad 2013.

SADRŽAJ:

1. UVOD

2. PROGRAM ENERGETSKE OBNOVE ZGRADA JAVNOG SEKTORA

2.1. Ciljevi programa

2.2. Sudionici programa

2.3. Faze programa

2.4. Aktivnosti programa

2.4.1. Izrada energetske pregleda i projektnih zadatak

2.4.2. Objava postupka javnog nadmetanja

2.4.3. Verifikacija projekata energetske obnove

2.4.4. Nadzor radova energetske obnove zgrade

2.4.5. Informativne i edukacijske aktivnosti

3. UGOVARANJE ENERGETSKE USLUGE

4. MODEL FINANCIRANJA

4.1. Program kreditiranja energetske obnove javnih zgrada

4.2. Izdavanje jamstva

4.2.1. Postupak izdavanja jamstva

4.3. Financijsko tretiranje ugovora o energetske učinku

4.3.1. Proračunsko tretiranje ugovora o energetske učinku

4.3.2. Porezno tretiranje ugovora o energetske učinku

5. SAŽETAK

6. POPIS KRATICA

1. UVOD

Energetski sektor diljem svijeta, u Europskoj uniji pa tako i u Hrvatskoj suočava se s izazovom održivog razvoja. Činjenica je da pristup energiji po prihvatljivim cijenama predstavlja ključan preduvjet gospodarskog i socijalnog razvoja svakog društva, ali ipak proizvodnja energije i njezina uporaba značajno utječu na okoliš, uzrokujući zagađenja lokalnog i regionalnog karaktera (smog, kisele kiše i sl.), kao i globalne probleme poput globalnog zagrijavanja i klimatskih promjena. Stoga je jasno da se energetski sustavi moraju razvijati na održiv način koji će omogućiti sigurnu opskrbu energijom, a istovremeno smanjiti negativan utjecaj na okoliš. **Upravo je poboljšanje učinkovitosti potrošnje energije prepoznato kao ključan i ekonomski najučinkovitiji mehanizam za postizanje navedenih ciljeva.** Poboljšanje učinkovitosti potrošnje energije također i smanjuje troškove poslovanja te tako doprinosi i konkurentnosti nacionalnog gospodarstva.

Strateški okvir – EU smjernice

Zbog sve prisutnije energetske krize te sve jačeg utjecaja potrošnje energenata na okoliš, Europska unija je posljednjih godina izradila dokumente koji predstavljaju smjernice razvoja energetske politike Europe. Europsko vijeće je 2007. godine usvojilo dvogodišnji akcijski plan za stvaranje zajedničke energetske politike koji je nadopunjen novim energetske mjerama za period do 2014. godine. To je rezultiralo donošenjem energetske i klimatske paketa koji se pretvorio u EU "20-20-20" ciljeve.

Sve europske države bez izuzetka opredijelile su se da u svoje strategije energetske razvitka i zaštite okoliša ugrade planove za poboljšanje učinkovitosti potrošnje energije i da implementiraju zakonodavni okvir u kojem će ti planovi biti ostvareni. Hrvatska, kao 28 članica Europske unije, usklađuje svoj zakonodavni okvir sa svim direktivama Europske unije te preuzima i ispunjava sve obveze koje te direktive nalažu.

Europska unija se u nizu dokumenata strateški opredijelila za poboljšanje energetske učinkovitosti, a posebice su značajne sljedeće direktive:

1. Direktiva 2002/91/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2002. o energetske karakteristikama u zgradama
2. Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o poticanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjenama i dopunama i budućemu ukidanju Direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ
3. Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju okvira za postavljanje zahtjeva ekološkog dizajna za proizvode povezane s energijom
4. Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske učinkovitosti zgrada (preinaka)
5. Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/EZ i 2006/EZ
6. Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. godine o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije i dopuni te naknadnom ukidanju Direktive 2001/77/EZ i Direktive 2003/30/EZ

7. Direktiva 2004/8/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o promicanju kogeneracije na temelju potražnje korisne topline na unutarnjem energetsom tržištu i kojom se dopunjuje i izmjenjuje Direktiva 92/42/EEZ
8. Direktiva 2006/32/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o energetske učinkovitosti krajnje primjene i energetske uslugama i kojom se ukida Direktiva Vijeća 93/76/EEZ
9. Direktiva 2010/30/EU Europskoga Parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o označavanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda koji koriste energiju, na oznakama energetske učinkovitosti i u standardnim informacijama o proizvodu

Zakonodavni okvir

Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (ZUKE)

Krovni dokument koji regulira područje energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj je Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine, br. 152/2008, 55/2012 i 101/2013) i Zakon o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine, br. 76/2007, 38/2009, 55/2011, 90/2011, 50/2012). Sukladno članku 18. Zakona o učinkovitom korištenju energije **javni sektor je dužan u svojim zgradama i javnoj rasvjeti učinkovito upravljati potrošnjom energije.**

Izmjenama i dopunama Zakona uklonjene su nepotrebne barijere za pružatelje energetske usluga te je stupanjem na snagu izmjena i dopuna Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine, broj 101/2013) omogućeno da fizička i pravna osoba temeljem ugovora o energetske učinku pruži uslugu ili druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti. Također, navedenim izmjenama i dopunama Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji **Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) u ime i za račun proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna provodi postupak javne nabave za energetske usluge.** Ostali subjekti javnog sektora (jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave) moraju ovlastiti APN da u njihovo ime i račun provodi postupke javne nabave za energetske usluge.

Vlada Republike Hrvatske je donijela **Uredbu o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru** (Narodne novine, broj 69/2012). Sukladno Uredbi pružatelj energetske usluge obvezuje se osigurati energetske usluge naručitelju energetske usluge primjenom mjera poboljšanja energetske učinkovitosti, a naručitelj se obvezuje osigurati plaćanje usluga pružatelju, pri čemu se plaćanje usluga temelji na ostvarenim i verificiranim uštedama, a na način detaljnije uređen samim **ugovorom o energetske učinku.** Uredbom o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (Narodne novine, broj 69/2012, članak 16) propisan je način financijskog knjiženja energetske usluge, na način da ugovaranje energetske usluge za naručitelja energetske usluge temeljem ugovora o energetske učinku **nije proračunsko zaduživanje naručitelja.**

Nacionalni akcijski plan

Drugi Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2013. godine (u daljnjem tekstu: NAPEnU) donesen je na temelju članka 6. stavka 3. Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji, a prema zahtjevima članka 14.1 Direktive 2006/32/EC o energetske učinkovitosti i energetske uslugama (ESD), kojim se od država članica Europske unije (EU) zahtijeva da svake tri godine izrade i predaju Europskoj komisiji (EK) planove koji sadrže mjere čijom će se provedbom ostvariti zacrtani ciljevi ušteda energije u neposrednoj potrošnji do 2016. godine.

NAPEnU stavlja naglasak na izradu i provedbu detaljnih i sveobuhvatnih nacionalnih **programa cjelovitih obnova stambenih i nestambenih zgrada**, čime se do 2016. godine mogu ostvariti uštede u iznosu 10,4 PJ ili 53 % nacionalnog cilja.

Program energetske obnove zgrada javnog sektora 2012. - 2013.

Kako bi se osiguralo ostvarenje preuzetih ciljeva Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja (MGIPU) i Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (CEI) pokrenuli su Program energetske obnove zgrada javnog sektora 2012.-2013 (u daljnjem tekstu: Program 2012. - 2013.).

U sklopu **Programa 2012. - 2013.** vlasnici zgrada (*jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave - gradovi, općine, županije; središnja država; javna poduzeća*) prijavljivali su zgrade u Program 2012.-2013. putem obrazaca za vlasnike/korisnike. Na temelju prikupljenih 1013 obrazaca vlasnika rađen je odabir zgrada i njihovo uključivanje u Program 2012. - 2013. U sklopu Program 2012. - 2013. izrađeno je 186 projektnih zadataka u prvoj fazi i 111 energetskih pregleda u drugoj fazi.

Za potrebe provedbe Program 2012. - 2013. CEI je naručio i ugovorio izradu 88 energetskih pregleda zgrada s ciljem prikupljanja kvalitetnih podataka potrebnih za energetske obnovu zgrada te će iste u svrhu provedbe ovoga Programa preuzeti APN.

Provedba Programa 2012. - 2013. ukazala je na problem nerazvijenosti tržišta energetskih usluga, odnosno nedostatak tvrtki specijaliziranih za pružanje energetske usluge, manjak kreditnog potencijala tvrtki zainteresiranih za pružanje energetske usluge i nepripremljenosti financijskih institucija za kreditiranje prema uvjetima Programa.

Analizom navedenih problema ukazala se potreba izmjene Programa 2012. - 2013. u nekoliko ključnih dijelova:

Ovlast za potpisivanje Ugovora - tko u ime Republike Hrvatske i uz koju proceduru potpisuje Ugovore o energetskom učinku (npr. za zgradu koja je u vlasništvu Republike Hrvatske, a koristi je Ministarstvo unutarnjih poslova, odnosno Policijska uprava)?

Problem nerazvijenosti tržišta energetskih usluga - Društvo posebne namjene (DPN) kojeg osniva zajednica ponuditelja a koje se bavi pretežno ili isključivo pružanjem energetske usluge. DPN preuzima obveze pružanja energetske usluge, a osnivači su u obvezi postizanja rezultata obnove i osiguranja jamstava uobičajenih u graditeljstvu. Očekuje se da će takve tvrtke jačati i specijalizirati se za pružanje energetske usluge, te takve usluge nuditi na tržištu privatnog sektora.

Osiguranje kreditne linije za kreditiranje energetske obnove prema uvjetima Programa – Hrvatska banka za obnovu i razvitak je osigurala kreditnu liniju za kreditiranje energetske obnove. Obzirom na trenutačnu gospodarsku situaciju u državi i činjenicu da se od strane PEU osniva DPN potrebno je razraditi program jamstava za obvezu plaćanja po ugovoru o kreditu u ime i za račun PEU.

Jamstva - u dosadašnjoj verziji Programa ponuđena je shema jamstva u kojem jamstveni fond pokriva rizik otkazivanja ugovora o energetskom učinku (tehnički rizik) ali ne i rizik kompletnog poslovanja tvrtke koja pruža uslugu energetske učinkovitosti (poslovni rizici).

Financijsko tretiranje Ugovora o energetskom učinku – prema tumačenju Ministarstva financija, Porezne uprave, klasa: 410-01/12-01/2429, urbroj: 513-07-21-01/12-2 od 4. listopada 2012. godine, a prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, br. 47/95 i 136/2012) i Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, br. 149/2009 i 146/2012) isporukama dobara smatraju se isporuke dobara i obavljene usluge i nisu propisana izuzeća, odnosno drugačiji porezni tretman zbog specifičnosti odnosa investitora koji plaća

uslugu i pružatelja energetske usluge koji je investitor u imovinu koja se pribavlja radi ispunjena obveza po Ugovoru o energetske učinku.

Sukladno navedenome, pružatelj energetske usluge temeljem ispostavljenih situacija kooperanata s iskazanim porezom na dodanu vrijednost ima pravo na odbitak pretporeza, a isti iskazivati tek na računima koje ispostavlja naručitelju usluge i to kroz 14 godina što se pokazalo kao problem u provedbi ovoga modela. U lipnju 2013. godine donesen je novi Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 73/2013 i 99/2013- rješenje USRH) usklađen s Direktivom Vijeća 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2013. godine, a prema kojem se u bitnom mijenja način obračuna poreza na dodanu vrijednost za određene građevinske usluge.

Rješenja navedene problematike uključene su u ovaj Program energetske obnove zgrada javnog sektora.

2. PROGRAM ENERGETSKE OBNOVE ZGRADA JAVNOG SEKTORA

2.1. CILJEVI PROGRAMA

Jedan od ciljeva je ispunjenje zahtjeva sukladno Direktivi 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. godine o energetske učinkovitosti prema kojoj se od država članica traži da od 1. siječnja 2014. godine svake obnove godine 3% ukupne površine pod grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti. **U slučaju ne ispunjenja obaveza iz navedene Direktive, Europska komisija može započeti službeni postupak zbog povrede prava Europske unije.**

Zakonom o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine, br. 152/2008, 55/2012 i 101/2013) i Uredbom o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (Narodne novine, broj 69/2012) uređen je postupak provođenja energetskih usluga u javnom sektoru i time je osigurano da se **bez dodatnog trošenja proračunskih sredstava vlasnika/korisnika provedu mjere poboljšanja energetske učinkovitosti u zgradama javnog sektora.**

Do sada provedeni programi usmjereni na povećanje energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj **nisu osiguravali cjelovitu obnova zgrada** ni primjenu **energetske usluge**, već su provedene **pojedinačne mjere** energetske učinkovitosti na zgradama uz dodjelu poticaja vlasnicima zgrada. Ovo je prvi Program koji **potiče cjelovitu obnovu zgrada**, dakle uključuje mjere na ovojnici zgrade, termo-tehničkim, elektrotehničkim sustavima i zahvate na sustavima vodoopskrbe, te za to koristi **ulaganja privatnog kapitala** na javnim zgradama, bez dodatnog troška države uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Programom energetske obnove zgrada javnog sektora (u daljnjem tekstu: Program) se naglašava vodeća uloga države u poticanju razvoja tržišta energetske učinkovitosti, što će rezultirati prenošenjem učinaka sa zgrada javnog sektora na područje ugovaranja energetske usluge među privatnim subjektima.

Ovim Programom se do kraja 2015. predviđa ostvarenje sljedećih posebnih ciljeva:

1. ugovoriti i realizirati cjelovitu obnovu 200 zgrada javnog sektora, korisne površine oko 420.000,00 m²,
2. smanjiti potrošnju energije u obnovljenim zgradama za 30 - 60%, odnosno za oko 150kWh /m² godišnje,
3. smanjiti emisiju CO₂ za približno 20.500 t godišnje,
4. pokrenuti investicije u iznosu od približno 400.000.000,00 kuna.

Programom se predviđa energetska obnova postojećih zgrada za koje se utvrdi da postoji isplativost obnove po modelu razrađenom ovim Programom, odnosno za zgrade koje se mogu obnoviti uz uvjet da pružatelj energetske usluge može ponuditi uštede energije koje će dokazati izradom projekta energetske obnove. Postojećom zgradom smatra se zgrada izgrađena na temelju građevinske dozvole ili odgovarajućeg akta i svaka druga zgrada koja je odgovarajućim zakonom koji uređuje građenje ili zakonom o postupanju s nezakonitim izgrađenim zgradama s njom izjednačena.

Takva situacija postoji u uvjetima kada je odnos potrebne investicije u energetske obnovu i uštede energije koju ostvaruje korisnik takav da omogućuje tvrtki pružatelju energetske

usluge da provede energetska obnovu zgrade, a sve troškove, uključujući i troškove održavanja, projektiranja, financiranja i druge troškove, može uz primjerenu dobit nadoknaditi iz naknade koju plaća naručitelj. Premda se ovakva situacija ne može uvijek sa sigurnošću predvidjeti, pri uključivanju zgrade u Program, procjenjuje se da je veća izvjesnost provođenja obnove bez novih troškova javnog sektora ako zgrada udovoljava sljedećim uvjetima:

1. zgrada ima veliku potrošnju energije (obično > 200 kW/h/m²),
2. zgrada nije dio kompleksa, te se može jasno razdvojiti potrošnja te zgrade od susjednih,
3. zgrada nema nedostataka u smislu ostalih bitnih uvjeta za građevinu,
4. zgrada nije pod takvim režimom zaštite kulturnih dobara koji bi onemogućio ekonomičnu energetska obnovu.

Plan ugovaranja energetske obnove zgrada javnog sektora do II. kvartala 2014. godine					
<i>R.br.</i>	<i>Vlasnik</i>	<i>Korisnik</i>	<i>Broj zgrada</i>	<i>Korisna površina (m²)</i>	<i>Procijenjena vrijednost ulaganja</i>
1.	RH	Ministarstvo unutarnjih poslova	23	35.000,00	40.000.000,00 kn
2.	RH	Ministarstvo socijalne politike i mladih	8	15.000,00	20.000.000,00 kn
3.	RH	Ministarstvo pravosuđa	3	17.000,00	18.000.000,00 kn
4.	RH	Hrvatski zavod za zapošljavanje	3	5.000,00	4.000.000,00 kn
5.	RH	Financijska agencija	3	4.000,00	4.000.000,00 kn
6.	JLP(R)S	Razni korisnici (vrtići, škole, domovi, bolnice ...)	60	134.000,00	114.000.000,00 kn
Ukupno:			100	210.000,00	200.000.000,00 kn

Plan ugovaranja energetske obnove zgrada javnog sektora do IV. kvartala 2014. godine					
<i>R.br.</i>	<i>Vlasnik</i>	<i>korisnik</i>	<i>Broj zgrada</i>	<i>Korisna površina (m²)</i>	<i>Procijenjena vrijednost ulaganja</i>
1.	RH i JLP(R)S	Razni korisnici	100	210.000,00	200.000.000,00 kn
Ukupno:			100	210.000,00	200.000.000,00 kn

Plan ugovaranja i realizacije energetske obnove zgrada javnog sektora za 2014. - 2015. godinu (sumarno)					
<i>R.br.</i>	<i>Vlasnik</i>	<i>Korisnik</i>	<i>Broj zgrada</i>	<i>Korisna površina (m²)</i>	<i>Procijenjena vrijednost ulaganja</i>
1.	RH i JLP(R)S	Razni korisnici	200	420.000,00	400.000.000,00 kn

2.2. SUDIONICI PROGRAMA

Vlada Republike Hrvatske (VRH)

- donosi odluku u kojoj:
 - usvaja Program,
 - daje ovlaštenje ministrima za potpisivanje Ugovora o energetske učinku za zgrade u vlasništvu Republike Hrvatske koje koriste,
 - odobrava financiranje/sufinanciranje provedbe Programa od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti¹,
 - ovlašćuje APN za provedbu ovog Programa u cijelosti.

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja (MGIPU)

- MGIPU izrađuje Prijedlog programa i nadzire njegovu provedbu.

Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN)

- provodi i promovira Program u cijelosti:
 - provodi postupak javnog nadmetanja za energetske preglede i energetske certifikate prije obnove zgrada te za energetske obnovu zgrada,
 - odlučuje o izradi projektnih zadataka,
 - prati realizaciju ušteda i drugih obveza iz ugovora o energetske učinku,
 - koordinira rad svih sudionika Programa, prati rezultate provedbe i izvještava nadležna tijela (Ministarstvo i Vladu Republike Hrvatske) o provedbi Programa,
 - odabire članove Stručne komisije, osigurava i financira njihov rad,
 - potpisuje ugovor o energetske učinku,
 - osigurava stručni nadzor projekata energetske obnove i reviziju projektne dokumentacije, po potrebi, koju plaća PEU,
 - vrši plaćanja i izvješćivanje temeljem sklopljenih Ugovora o financiranju / sufinanciranju s FZOEU.

Naručitelj energetske usluge su vlasnici/korisnici zgrada – ministarstva, tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) (NEU)

- pokreće proceduru prijave zgrade/zgrada u Program
- jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daje ovlaštenje APN-u za provedbu javnog nadmetanja (sukladno Zakonu o učinkovitom korištenju energije u

¹ FZOEU će s APN-om sklopiti dva ugovora: 1) Ugovor o financiranju provedbe Programa obnove javnih zgrada u dijelu koji se odnosi na provedbu energetske preglede i po potrebi izradu projektnih zadataka i 2) Ugovor o sufinanciranju provedbe Programa obnove javnih zgrada u dijelu koji se odnosi na provedbu energetske obnove temeljem ugovora o energetske učinku.

neposrednoj potrošnji (Narodne novine, br. 152/2008, 55/2012 i 101/2013) i ovom Programu za provođenje ugovaranja u ime proračunskih i izvanproračunskih korisnika ovlašten je APN),

- vlasnik potpisuje ugovor o energetsom učinku,
- po potrebi NEU i korisnik zgrade koja je predmet obnove mogu regulirati svoje međusobne odnose u svezi korištenja zgrade.

Pružatelj energetske usluge su trgovačka društva koja se bave pružanjem energetske usluge putem ugovora o energetsom učinku (PEU)

- ulaže sredstva i preuzima tehnički, gospodarski i tržišni rizik posla,
- provodi energetska obnova, prati i dokazuje uštedu te održava sustave u koje je uložio sredstva,
- energetska obnova podrazumijeva projektiranje, izvođenje radova prema glavnom ili izvedbenom projektu, izradu energetskog certifikata nakon obnove, javno izlaganje certifikata i dokazivanje rezultata obnove.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR)/poslovne banke (Kreditori)

- odobravaju kreditna sredstva PEU za izvršenje ulaganja sukladno ugovoru o energetsom učinku i potvrđenom Projektu od strane APN-a i stručne komisije, a ovisno o HBOR-ovim mogućnostima financiranja, propisima o državnim potporama, konkretnom investicijskom programu i kreditnoj sposobnosti korisnika kredita.

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo i investicije (HAMAG Invest)

- osigurava potrebna jamstva PEU, u korist kreditora.

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU)

- osigurava sredstva potrebna za provedbu ovoga Programa²:
 - u 100% iznosu financira izradu energetskih pregleda i energetskih certifikata prije obnove zgrade i po potrebi projektnih zadataka,
 - osigurava 40% sredstva za opravdane troškove ukupne vrijednosti ulaganja, a prema Pravilniku o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava FZOEU, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava FZOEU i popisu opravdanih troškova FZOEU koja je sastavni dio dokumentacije za nadmetanje.
- nadzire korištenje sredstava temeljem sklopljenih Ugovora o financiranju/sufinanciranju Programa između FZOEU i APN-a.

² FZOEU temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske za Ugovor o financiranju provedbe Programa obnove javnih zgrada u dijelu koji se odnosi na provedbu energetskih pregleda i po potrebi izradu projektnih zadataka osigurava ukupna sredstva u iznosu 5.500.000 kn (100% procijenjenih troškova iskazanih u ovom Programu), dok za Ugovor o sufinanciranju provedbe Programa obnove javnih zgrada u dijelu koji se odnosi na provedbu energetske obnove temeljem ugovora o energetsom učinku osigurava ukupan iznos od 160.000.000 kn (40% procijenjenih troškova iskazanih u ovom Programu). Navedeni ukupni iznosi osiguravaju se kroz razdoblje 2014., 2015. i 2016. godine.

2.3. FAZE PROGRAMA

Obrazac za vlasnika

Naručitelj energetske usluge (NEU) ispunjava obrazac za vlasnika i dostavlja ga APN-u. Ispunjavanjem obrasca za vlasnika NEU određuje zgradu/zgrade za koje se provodi postupak, obvezuje se na dostavu svih potrebnih podataka i imenuje odgovornu osobu za korištenje zgrade. Obrazac za vlasnika sadrži osnovne podatke o zgradi – površina, godina izgradnje, dostupnu dokumentaciju, način korištenja te podatke o potrošnji energije u zadnje tri godine, kao i podatke o korištenim energentima. Podaci o potrošnji sadrže podatke u naturalnim jedinicama (npr. litre lož ulja, kubne metre plina i sl.). Obrazac za vlasnika daje mogućnost vlasniku i korisniku zgrade da predloži zgradu za Program. Zgrade koje nisu u upotrebi u zadnje tri godine ili se planira prenamjena ili rušenje neće se uvrštavati u Program. Zgrade za koje je moguća bitna promjena u intenzivnosti korištenja mogu biti uključene u Program, ali to mora to biti navedeno u obrascu s obzirom da uslijed promjene intenziteta korištenja može doći do povećanja/smanjenja režijskih troškova (npr. ako škola prijeđe iz jednosmjenskog u dvosmjenski rad). NEU je odgovoran za točnost podataka u obrascu za vlasnika.

Energetski pregled, energetski certifikat i/ili projektni zadatak

Prije provedbe postupka ugovaranja, mora biti izrađen energetski pregled, energetski certifikat i/ili projektni zadatak. Ukoliko postoji izrađen energetski pregled ili projektni zadatak potrebno ga je dostaviti APN-u. Ukoliko se ustanovi da postojeći energetski pregled svojim sadržajem ne zadovoljava potrebe Programa jer je izrađen po propisima koji su prestali važiti, APN će naručiti izradu novog energetskog pregleda i energetskog certifikata koji se izrađuju sukladno Pravilniku o energetskim pregledima građevina i energetskom certificiranju zgrada (Narodne novine, br. 81/2012, 29/2013 i 78/2013). Također, ukoliko postoji potreba izrade Projektnog zadatka, APN će naručiti izradu istog i o tome izvijestiti FZOEU. FZOEU će u 100%-tnom iznosu financirati ovu aktivnost temeljem ugovora o financiranju s APN-om te će sredstva isplaćivati izravno APN-u. APN će FZOEU-u prije isplate sredstava dostaviti:

- presliku ugovora/narudžbenice kojom APN angažira ovlaštenu osobu za provedbu energetskog pregleda, izradu energetskog certifikata i/ili projektnog zadatka,
- ovjeren i potpisan primjerak izvještaja o provedenom energetskom pregledu,
- ovjerenu presliku energetskog certifikata o energetskim svojstvima zgrade,
- fotodokumentaciju temeljem koje se dokazuje da je energetski certifikat javno izložen,
- ovjeren i potpisan primjerak projektnog zadatka.

APN je FZOEU-u dužan dostaviti dokaze o plaćanju da su navedena sredstva isplaćena ovlaštenoj osobi koja je provela energetski pregled i izradila energetski certifikat zgrade, odnosno ugovorenoj osobi koja izrađuje projektni zadatak.

Detaljna razrada svih obveza APN-a prema FZOEU-u s rokovima izvršenja obveza definirat će se ugovorom o financiranju kojega će FZOEU sklopiti s APN-om temeljem ovoga Programa i Odluke Vlade Republike Hrvatske.

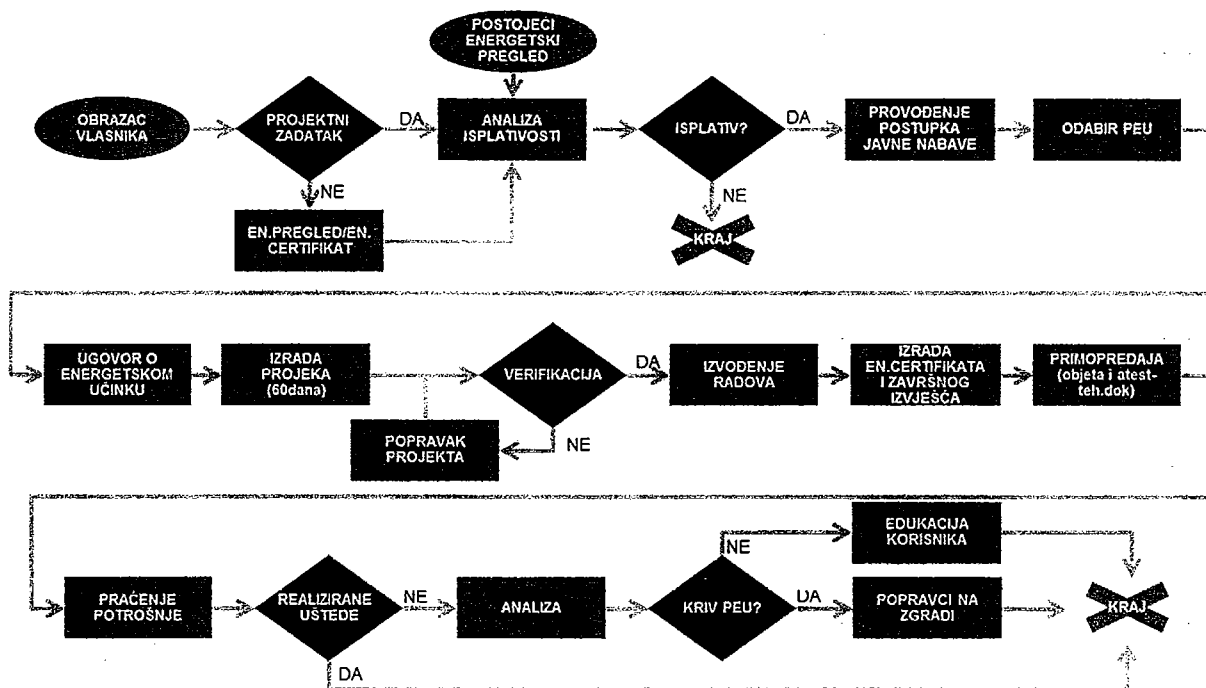
Provjera podataka u ISGE

Podaci iz obrasca za vlasnika/energetskog pregleda uspoređuju se sa podacima dostupnim kroz ISGE. Ako se podaci o zgradi ne nalaze u ISGE obveza je NEU unijeti podatke u sustav.

Preliminarna analiza isplativosti

Koristeći dostupne podatke APN izrađuje preliminarnu analizu isplativosti energetske obnove. Preliminarnom analizom utvrđuje se potencijalni iznos investicije, a prema iskustvima iz provedbe programa procjenjuje se isplati li se provoditi postupak. Procijenjeni iznos investicije u postupku javne nabave koristi se kao procijenjena vrijednost nabave.

Dijagram toka energetske obnove zgrade

Analiza podataka iz energetskeg pregleda

Temeljem podataka iz energetskeg pregleda i/ili projektnog zadatka, a sukladno rezultatu analize isplativosti, APN predlaže provođenje postupka nabave. NEU ima mogućnost odrediti minimalni obuhvat obnove u dogovoru s projektnim timom koji izrađuje projektni zadatak. Minimalni obuhvat obnove definiran je u sklopu projektnog zadatka i predstavlja specifične uvjete za obnovu pojedine zgrade, od utvrđivanja materijala kojima se obnova može provoditi pa do uvrštavanja već postojećih projekata kojima NEU raspolaže.

Ukoliko NEU ne odredi posebne uvjete, minimalni obuhvat obnove znači dovođenje zgrade barem u stanje u skladu s tehničkim propisom o racionalnoj uporabi toplinske energije u zgradarstvu. Ukoliko NEU odredi posebne uvjete obnove, APN će prije objave postupka provjeriti da ti uvjeti ne budu diskriminirajući i da ne ograniče tržišno natjecanje, u kojem slučaju neće provesti postupak. Prilikom određivanja posebnih uvjeta obnove, APN je dužan upoznati NEU s popisom opravdanih troškova FZOEU-a, temeljem kojih se može ostvariti sufinanciranje obnove.

Dokumentacija za nadmetanje

APN izrađuje dokumentaciju za nadmetanje, koja sadrži energetske pregled i/ili projektni zadatak i ostalu raspoloživu dokumentaciju, te je daje na pregled NEU.

Ovlaštenje JLP(R)S/Odobrenje Vlade Republike Hrvatske

U ime i za račun javnih naručitelja APN provodi postupak javne nabave za ugovaranje energetske obnove po modelu ugovora o energetskom učinku. Po davanju ovlaštenja APN-u, NEU preuzima obveze plaćanja po ugovoru o energetskom učinku, dužan je omogućiti pristup

zgradi za potrebe provođenja energetske obnove i imenuje odgovornu osobu za korištenje zgrade.

Sukladno Zakonu o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine, br. 152/2008, 55/2012 i 101/2013) i ovom Programu za provođenje ugovaranja u ime proračunskih i izvanproračunskih korisnika, ovlašten je APN. Za uključivanje u ovaj Program, JLP(R)S daje ovlaštenje za provedbu APN-u.

Provedba postupka javne nabave

Temeljem Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine, br. 152/2008, 55/2012 i 101/2013), odnosno temeljem ovlaštenja dobivenog od JLP(R)S, APN provodi postupak javnog nadmetanja. Provodi se otvoreni postupak javne nabave, a tipsku dokumentaciju uz uvažavanje svih uvjeta prema Uredbi o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (Narodne novine, broj 69/2012) izrađuje APN.

Odabir najpovoljnije ponude

Po zaprimanju ponuda, APN vrši rangiranje prema kriterijima za odabir. U provedbi postupaka javne nabave za energetske usluge uvijek se primjenjuju kriteriji ekonomski najpovoljnije ponude. Primjenjuju se kriteriji neto sadašnje vrijednosti uštede vlasnika, smanjenja ukupne potrošnje energije u naturalnim veličinama, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, uvođenja automatizacije mjerenja potrošnje energenata i/ili vode te najniža cijena ponude. Kriteriji za odabir ekonomski najpovoljnije ponude su utvrđeni na način da maksimaliziraju potencijalnu uštedu, a iz koje će se odrediti maksimalno ulaganje, te da osigura ujednačen i transparentan način ocjenjivanja rezultata različitih ponuda. Kriteriji se primjenjuju na jednak način u svim postupcima u Programu. Nakon donošenja odluke o odabiru najpovoljnije ponude sklapa se ugovor o energetskom učinku.

Ugovaranje energetske usluge s DPN

Ugovor o energetskom učinku ugovara se u skladu s Uredbom o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (Narodne novine, broj 69/2012) Ukoliko ponudu daje zajednica ponuditelja, naručitelj će od ponuditelja tražiti da osniva trgovačko društvo – društvo posebne namjene DPN/PEU.

Temeljem provedenog postupka javne nabave i temeljem odluke o odabiru, NEU se obvezuje potpisati ugovor o energetskom učinku s najpovoljnijim ponuditeljem prema kriterijima postupka te omogućiti PEU pristup zgradi radi provođenja mjera energetske učinkovitosti.

Projektiranje

PEU dobiva rok od 60 dana za izradu projektne dokumentacije.

PEU se obvezuje izraditi projekt, kojim mora obuhvatiti i razraditi sva ulaganja kojima namjerava postići uštede.

Projekt mora za svaku mjeru kojom će se postizati uštede biti opremljen na razini glavnog projekta, uključujući i detaljan plan mjera održavanja razgraničen na investicijsko i redovno održavanje, terminski plan provođenja mjera koji sadrži strukturu i dinamiku planiranih mjera, plan praćenja, mjerenja i verifikacije ušteda energije, detaljni kvantitativno-vrijednosni račun kojim se dokazuju uštede koje će se provođenjem mjera iz projekta ostvariti te troškovnik u kojem je detaljno razrađena vrijednost ugovorenih ulaganja, koja uključuju sve predviđene radove i materijale, troškove izrade investicijske, projektne i tehničke dokumentacije, troškove financiranja, iskaz opravdanih troškova s njihovom procijenjenom vrijednošću, osiguranja od rizika te ukupnu vrijednost ugovorenih ulaganja s obračunatim porezom na dodanu vrijednost.

Projektom dokumentacijom PEU dokazuje postizanje svih vrijednosti iz ponude – uštedu energije, proizvodnju iz obnovljivih izvora energije i razinu automatizacije mjerenja potrošnje.

U slučaju kada se izrađuju projekti za koje postoji obveza kontrole projekta u skladu s posebnim propisima, kontrolu će obavljati osoba/e koju/e odredi APN. Troškove kontrole projekta i rada navedenih osoba/e terete PEU i u tom slučaju nastali troškovi nisu opravdani troškovi FZOEU za sufinanciranje po ovom Programu.

PEU se obvezuje ishoditi sve potrebne dozvole za građenje o svom trošku.

Stručna komisija i odobrenje projekta

Stručna komisija za verifikaciju projekta (u daljnjem tekstu: Stručna komisija) provodi verifikacije projekata pri provođenju ugovora o energetske učinku. APN imenuje Stručnu komisiju iz reda ovlaštenih projekatana.

PEU je dužan Stručnoj komisiji dostaviti projekt te izvješće o kontroli projekta zgrade sukladno posebnom propisu.

Stručna komisija donosi izvješće o verifikaciji projekta obzirom na financijsku projekciju, uštedu energije, proizvodnju iz obnovljivih izvora energije i razinu automatizacije mjerenja potrošnje, te utvrđuje sukladnost Projekta sa pozitivnim zakonskim propisima, u roku od 15 dana.

Izvješćem o verifikaciji projekta Stručna komisija potvrđuje sljedeće:

- je li projekt izrađen u skladu s pozitivnim propisima, zahtijevaju li mjere obuhvaćene projektom nove ili povećavaju postojeće troškove održavanja (ako da, je li to ukalkulirano u ponudi),
- je li projektom dokazano smanjenje potrebe za energentima po mjestu i načinu potrošnje te vrsti energenata na način kako je dano u ponudi,
- je li izvedbom radova sukladno projektu PEU dokazao ostvarenje energetske uštede.

Ukoliko Stručna komisija utvrdi da projekti imaju nedostatke, predložit će rok za uklanjanje istih. Ukoliko PEU ne otkloni nedostatke u danom roku, NEU ima pravo jednostrano otkazati ugovor i naplatiti jamstvo za uredno ispunjenje ugovornih obveza. Troškovi Stručne komisije terete APN i nisu opravdani troškovi FZOEU za sufinanciranje po ovom Programu.

Kreditiranje – HBOR/Poslovne banke

Prije izvođenja radova, PEU temeljem potvrđenog projekta osigurava financiranje. HBOR će razraditi program kreditiranja uz jamstva HAMAG Invest-a. Osiguranje financiranja energetske obnove zgrada javnog sektora detaljnije je objašnjeno u poglavlju 4. Financiranje modela.

Izvođenje radova na zgradi (obnova)

PEU je obvezan izvesti sve radove na zgradi u skladu s odobrenim projektom, također je odgovoran za ishođenje svih dozvola i potrebnih suglasnosti, sve troškove gradnje i troškove povezane sa gradnjom. Naručitelj svih radova je PEU, a APN i NEU osiguravaju nadzor radi zaštite interesa vlasnika i korisnika zgrade.

Prije početka obnove, APN određuje stručni nadzor. Sadržaj stručnog nadzora utvrđen je posebnim propisom. Troškovi nadzora terete PEU i nisu opravdani troškovi FZOEU za sufinanciranje po ovom Programu.

PEU je dužan obnovu provesti u potpunosti u skladu s projektom, a NEU omogućiti pristup zgradi radi provođenja obnove.

PEU je dužan provesti obnovu u roku 1 godine od dana potpisivanja ugovora, a iznimno u roku od najdulje 2 godine zbog opravdanih razloga. PEU je dužan osigurati nesmetano odvijanje djelatnosti u zgradama za cijelo vrijeme trajanja obnove.

Sufinanciranje Programa

APN i FZOEU sklopit će Ugovor o sufinanciranju provedbe Programa energetske obnove zgrada javnog sektora, prema kojem FZOEU bespovratno financira 40% opravdanih troškova na zgradi koja je predmet energetske obnove. FZOEU će definirati popis opravdanih troškova koja će biti sastavni dio dokumentacije za nadmetanje.

Ugovor o energetsom učinku mora sadržavati iskaz opravdanih troškova s njihovom procijenjenom vrijednošću.

Temeljem navedenog ugovora, PEU je obavezan tijekom energetske obnove dostavljati APN-u vjerodostojnu ispravu (fakture, privremene situacije, izvješća o izvedenim radovima i sl.) kojom dokazuje namjensko trošenje sredstava i prema kojima zahtjeva isplatu sredstava za 40% opravdanih troškova sukladno popisu opravdanih troškova ulaganja za sufinanciranje projekata energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u zgradarstvu i hotelima koji je sastavni dio dokumentacije za nadmetanje. Vjerodostojne isprave moraju sadržavati ugovorni troškovnik s točno naznačenim stavkama izvršenih radova: do tada plaćeno, plaćeno po ovoj privremenoj situaciji, te ostalo za platiti. Završni obračun mora sadržavati ugovorni troškovnik ovjeren od nadzornih inženjera APN-a temeljem građevinske knjige i dokaznica mjera, a potrebno ga je dostaviti 30 dana po završetku radova.

APN ovjerava isprave i dostavlja ih FZOEU-u sa zahtjevom za isplatu 40% opravdanih troškova navedenih u ispravi. FZOEU temeljem zahtjeva APN-a i dostavljene dokumentacije isplaćuje sredstva APN-u.

APN je u svrhu namjenskog praćenja sredstava FZOEU dužan dostaviti dokaze o plaćanju da su navedena sredstva transferirana od APN-a prema NEU, odnosno da su isplaćena PEU-u.

Detaljna razrada svih obveza APN-a prema FZOEU s rokovima izvršenja obveza definirat će se ugovorom o sufinanciranju kojega će FZOEU sklopiti s APN-om temeljem ovoga Programa i Odluke Vlade Republike Hrvatske.

Ishođenje energetske certifikata nakon provedene obnove

PEU je dužan po provođenju energetske obnove, a prije predaje završnog izvješća ishoditi energetske certifikat. Ovlaštenu osobu za izradu energetske pregleda i izradu energetske certifikata odabire APN, a troškovi terete PEU.

Primopredaja radova

Nakon dobivanja završnog izvješća i energetske certifikata nakon obnove, APN će pozvati NEU i PEU da potpišu zapisnik o primopredaji radova. Ako NEU neopravdano i u predviđenom roku ne potpiše zapisnik, APN je ovlašten to učiniti u njegovo ime. PEU mora priložiti atestno-tehničku dokumentaciju, detaljan plan održavanja sukladno projektu i obučiti zaposlenike NEU o načinu korištenja ugrađenih sustava.

Temeljem potpisanog zapisnika o primopredaji radova, završnog izvješća nadzornog inženjera i izdanog energetske certifikata nakon obnove, APN odlukom utvrđuje datum završetka obnove, odnosno datum od kojeg se ostvaruju uštede. Od utvrđenog datuma počinju teći obveze NEU u smislu plaćanja naknada po ugovoru o energetske učinku. Predmetnom odlukom se potvrđuje kako se izvedbom radova u skladu s odobrenim projektom smatra da je ostvarena projektom predviđena ušteda. Navedenu odluku APN dostavlja FZOEU, NEU i PEU.

Održavanje

PEU preuzima obvezu investicijskog održavanja svih elemenata zgrade koji su bili predmet Obnove i ugrađene opreme.

PEU je dužan NEU dostaviti detaljan plan održavanje razgraničen na investicijsko i redovno održavanje kao sastavni dio projektne dokumentacije, obučiti NEU o načinu korištenja novih sustava ili dijelova sustava koji su obuhvaćeni mjerama, te obučiti zaposlenike NEU o načinima uštede i racionalnog korištenja energije. Ako Mjere uključuju opremu ili radove čiji je učinak uzet u obzir pri izračunavanju ušteta, PEU je dužan o svom trošku nabaviti novu istovrsnu opremu kao dio investicijskog održavanja, kao i ukoliko je životni vijek opreme kraći od vremena u kojima je projicirana ušteta.

NEU preuzima obvezu redovnog održavanja te snosi rizik ponašanja korisnika, čime preuzima obvezu racionalne potrošnje energije i/ili vode u skladu sa karakteristikama zgrada i njihovih sustava u pogledu potrošnje energije i/ili vode, te upotrebe ugrađenih materijala, opreme i sustava u skladu sa uputama PEU te je dužan primijeniti pažnju dobrog gospodara.

Zapisnik o ostvarivanju uštede

NEU i PEU najmanje svaka 3 mjeseca sastavljaju zapisnik o ostvarivanju uštede. Potpisivanjem zapisnika znači da je NEU potvrdio ostvarenje ušteta iz ugovora. Pregledom zgrade PEU utvrđuje postoje li svi uvjeti za uspješno provođenje mjera. Ukoliko stanje dijela zgrade koji nije obuhvaćeno mjerama može utjecati na uspješnost provođenja mjera, PEU je obavezan na to upozoriti NEU odmah po uočavanju tog stanja, a najkasnije u vrijeme pregleda. O rezultatima pregleda PEU je dužan sastaviti zapisnik o ostvarenju ušteta kojeg dostavlja NEU i APN.

Ako NEU ne potpiše zapisnik u roku od 7 dana nakon uredne dostave, a u tom roku ne ospori ostvarenje uštete, smatra se da je zapisnik od strane NEU prihvaćen.

Praćenje i kontrola ušteta

Tijekom cijelog vijeka trajanja ugovora, PEU je dužan provoditi mjere praćenja navedene u verificiranim projektima. Mjere praćenja odnose se na obvezu PEU na obuku zaposlenika NEU, praćenje svih elemenata zgrade i ugrađene opreme koji su bili predmet energetske obnove, redovne preglede stanja zgrade, a vezano uz uspješnost provođenja mjera i na obvezu praćenja potrošnje energije i/ili vode. NEU je obavezan tokom trajanja ugovora o energetskom učinku osigurati mjesečni unos podataka o potrošnji u ISGE, a APN ima pravo uvida i korištenja podataka o potrošnji energije.

APN je ovlašten provoditi kontrolu ostvarivanja ušteta. APN će temeljem analiza izrađivati izvješća o stvarno potrošenoj energiji, te vršiti usporedbu stvarno potrošene energije sa projektiranom.

Postupci i načini praćenja i mjerenja i verifikacije projektiranih (*ex-ante*) i ostvarenih ušteta provode se sukladno Pravilniku o metodologiji za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteta energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine, broj 77/2012).

Osporavanje uštete

Za vrijeme trajanja ugovora, NEU može osporiti ostvarivanje uštete, tako da o tome bez odgađanja obavijesti APN. Obavijest mora sadržavati činjenice i potrebne dokaze zbog čega NEU smatra da se ušteta ne ostvaruje. APN će provesti postupak za utvrđivanje ostvarenja uštete na način sukladan ugovoru o energetskom učinku. Neostvarenje zajamčene uštete utvrđuje se izvješćem o provedenim pregledima i/ili testiranjima. Izvješće se temelji na metodama predviđenim metodologijom provođenja energetskog pregleda građevine, a provode ga za to ovlaštene osobe koje odabere APN. Troškove provjere ostvarenja uštete snosi strana koja ih je skrivila.

Izvješća o provedenim testiranjima sadrže zaključak o ostvarenju ili neostvarenju uštede koje je obvezujuće u smislu ugovora. Izvješća o provedenim pregledima i/ili testiranjima dostavljaju se NEU i PEU odmah po zaprimanju.

Ako APN na temelju provjere utvrdi da se energetska ušteda ne ostvaruje, NEU prestaje plaćati obveze prema ugovoru, te daje razuman rok PEU za otklanjanje uočenog nedostatka. Ako se nakon otklanjanja uočenog nedostatka energetska ušteda ostvari, nastavit će se plaćanja prema ugovoru. Smatra se da je neostvarivanje energetske uštede počelo od dana zadnjeg potpisanog zapisnika o ostvarivanju uštede.

Ako APN nakon isteka razumnog roka utvrdi da se ušteda ne ostvaruje, NEU ima pravo jednostrano otkazati/raskinuti ugovor i naplatiti jamstva.

Ponovno ostvarivanje uštede potvrđuje APN na zahtjev PEU, a smatra se da se ušteda ponovno ostvaruje od dana dostave zahtjeva. PEU nema pravo na naknadu iznosa za vrijeme u kojem energetska ušteda nije ostvarivana. Ako se ušteda ne ostvaruje iz razloga na strani NEU, APN može organizirati edukaciju NEU o načinima ostvarivanja uštede, ili može zatražiti pokretanje povrede službene dužnosti odgovorne osobe za korištenje zgrade NEU.

Plaćanje naknade

Kada je ušteda ostvarena, NEU je dužan ponuditelju plaćati naknadu u iznosu i u roku iz ugovora. Povećanje ili sniženje cijene energije i/ili vode ne utječu na obračun uštede. Promjena režima korištenja zgrade ne utječe na obveze plaćanja naknade i odgovornost je NEU.

Plaćanja za svaki period temelji se na uštedi ostvarenoj u prethodnom periodu, do 20. u mjesecu za prethodni mjesec. Plaćanja se usklađuju sa indeksom inflacije za prethodnu godinu, prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Raskid Ugovora

U slučaju neopravdanog neprovođenja obnove, kašnjenja s provedbom ili neurednog provođenja obnove, NEU ima pravo jednostrano otkazati ugovor i naplatiti jamstva. Navedene razloge za otkaz ugovora utvrđuje nadzorni inženjer kojega je angažirao APN. Opravdanim razlogom za neprovođenje mjera energetske obnove, za kašnjenje s njihovom provedbom ili za neuredno provođenje istih mjera smatraju se isključivo viša sila ili okolnost da NEU ne dopusti ili ne omogući provedbu mjera. Za vrijeme dok postoji opravdan razlog neprovođenja, kašnjenja ili neurednog provođenja produžava se vrijeme ispunjenja obveza PEU.

Ako dođe do raskida ugovora zbog neostvarivanja zajamčene uštede, osoba ovlaštena za provođenje energetskog pregleda, koju odredi APN, utvrdit će vrijednost dijela uštede koja se ostvaruje. Ukoliko NEU raskine ugovor dužan je otplaćivati naknadu za ostvarenu uštedu kroz vremensko razdoblje od 14 godina, a koja je rezultat rada PEU prema metodi procjene ostvarivanja uštede. Procjenu ostvarivanja uštede određuje ovlaštena osoba koju odabire APN. U slučaju raskida ugovora i trajnog neizvršenja obnove zgrade FZOEU ne može potraživati do tada isplaćena sredstava jer su sredstva namjenski utrošena.

NEU će preuzimanje obveza PEU za mjere iz projekta ugovoriti s drugim PEU, za što će provesti postupak javne nabave. Novom PEU isplaćivat će se iznos u skladu s ponudom, a razlika između ostvarene uštede i kreditne obaveze, novom PEU, NEU će regresno naplatiti od prvog PEU.

APN je o raskidu ugovora s PEU te o sklapanju ugovora s novim PEU dužan izvijestiti FZOEU.

Detaljna razrada svih obveza APN-a prema FZOEU u slučajevima raskida ugovora definirat će se Ugovorom o financiranju kojega će FZOEU sklopiti s APN-om temeljem ovoga Programa i Odluke Vlade Republike Hrvatske.

Kontrola rezultata programa

Osim na zahtjev NEU, APN će samostalno provjeravati stanje zgrade u kojima potrošnja ne odgovara projektiranoj, a najmanje u 5% obnovljenih zgrada godišnje.

APN je dužan vršiti izvješćivanje FZOEU o postignutim uštedama jednom godišnje, a tijekom pet godina sukladno odredbama ugovora s FZOEU.

2.4. AKTIVNOSTI PROGRAMA

<i>Plan aktivnosti</i>				
<i>Aktivnosti</i>	<i>2013.</i>	<i>2014.</i>	<i>2015.</i>	<i>Ukupno</i>
<i>energetski pregledi/projektne zadaci/certifikati</i>	88	250	150	400
<i>objava postupaka javne nabave</i>		150	50	200
<i>verifikacija projekata energetske obnove</i>		150	50	200
<i>stručni nadzor radova energetske obnove</i>		100	100	200
<i>promocija i edukacija</i>		35	35	70

2.4.1. Izrada energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka

Opis stanja: Trenutačno ima verificiranih projektnih zadataka i/ili energetskih pregleda za 297 zgrada javne namjene.

Opis aktivnosti: Izraditi energetske preglede, energetske certifikate i/ili projektne zadatke i osigurati pouzdane i cjelovite podatke kojima će se moći utvrditi potencijal obnove i ostale podatke potrebne za ugovor o energetskom učinku. Sve aktivnosti po ovoj stavci naručuje APN, a u cijelosti financira FZOEU temeljem ugovora o sufinanciranju Programa između FZOEU i APN-a.

Nositelj aktivnosti: APN

<i>Aktivnost:</i>	<i>Energetski pregledi /Projektne zadaci/certifikati</i>	
<i>Nositelj aktivnosti:</i>	<i>APN</i>	
<i>Indikator realizacije:</i>	<i>energetski pregledi/projektne zadaci/certifikati</i>	
<i>Cilj 2013.</i>	88 zgrada	
<i>Cilj 2014.</i>	250 zgrada	
<i>Cilj 2015.</i>	150 zgrada	
<i>Cilj ukupno:</i>	<i>488 zgrada</i>	
Trošak po jedinici (prosječno):	<i>5,50 kn/m²</i>	<i>13.750,00 kn/zgradi</i>
Trošak 2013.	896.905,00 kn	
Trošak 2014.	3.437.500,00 kn	
Trošak 2015.	2.062.500,00 kn	
Ukupni trošak:	5.500.000,00 kn	
Izvor sredstava ukupno:	FZOEU	

2.4.2. Objava postupka javnog nadmetanja

Opis stanja: Izrađena je tipska dokumentacija za nadmetanje, ugovor o energetske učinku i obrazac vlasnika.

Opis aktivnosti: Provođenje postupka javne nabave za energetske obnovu zgrada javnog sektora prema principima pružanja energetske usluge. Troškove objave javne nabave plaćaju subjekti u čije ime i račun APN provodi postupak javne nabave za energetske uslugu, a sukladno članku 25. stavku 5. Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine, br. 152/2008, 55/2012 i 101/2013).

Aktivnost:	Objava postupaka javne nabave		
Nositelj aktivnosti:	APN		
Indikator realizacije:	Odluka o odabiru/ poništenju postupka		
<i>Cilj 2014.</i>	<i>150 zgrada</i>		
<i>Cilj 2015.</i>	<i>50 zgrada</i>		
Cilj ukupno:	200 zgrada		
Trošak po jedinici (prosječno):	<i>1.000,00</i>	<i>kn/zgradi</i>	
Trošak 2014.	150.000,00 kn		
Trošak 2015.	50.000,00 kn		
Ukupni trošak:	200.000,00 kn		
Izvor sredstava ukupno:	APN (troškove nadoknađuje naručitelj)		

2.4.3. Verifikacija projekata energetske obnove

Opis stanja: Programom se predviđa rad Stručne komisije kao savjetodavnog tijela koje potvrđuje sadržaj projekta sa aspekta obnove.

Opis aktivnosti: Formiranje Stručne komisije. Pregled i potvrda projekta od Stručne komisije.

Aktivnost:	Verifikacija projekata en. obnove (stručna komisija)		
Nositelj aktivnosti:	APN		
Indikator realizacije:	Mišljenje na projekt		
<i>Cilj 2014.</i>	<i>150 zgrada</i>		
<i>Cilj 2015.</i>	<i>50 zgrada</i>		
Cilj ukupno:	200 zgrada		
Trošak po jedinici (prosječno):	<i>5,00 kn/m²</i>	<i>12.500,00</i>	<i>kn/zgradi</i>
Trošak 2014.	1.875.000,00 kn		
Trošak 2015.	625.000,00 kn		
Ukupni trošak:	2.500.000,00 kn		
Izvor sredstava ukupno:	APN		

2.4.4. Nadzor radova obnove

Opis stanja: Provođenje ugovora o energetske učinku dovodi pružatelja energetske usluge u specifičan položaj da on izvodi radove prema vlastitom projektu na zgradi koja je u vlasništvu javnog sektora, gdje javni sektor ugovara nadzor izvođenja radova. Iz tog razloga, Programom je predviđeno da APN ugovara stručni nadzor.

Opis aktivnosti: Ugovaranje i provođenje stručnog nadzora radova energetske obnove. Izvještavanje o završetku energetske obnove. APN plaća stručni nadzor, a PEU troškove nadoknađuje u skladu s ugovorom o energetskom učinku. Podmirenje troškova stručnog nadzora predviđa se u dokumentaciji za nadmetanje kao nominirani troškovi APN.

Aktivnost:	Stručni nadzor		
Nositelj aktivnosti:	APN		
Indikator realizacije:	<i>Ovjerene privremene i okončane situacija, Završna izvješća</i>		
<i>Cilj 2014.</i>	<i>100 zgrada</i>		
<i>Cilj 2015.</i>	<i>100 zgrada</i>		
Cilj ukupno:	200 zgrada		
Trošak po jedinici (prosječno):	<i>15,00 kn/m²</i>	<i>37.500,00</i>	<i>kn/zgradi</i>
Trošak 2014.	3.750.000,00 kn		
Trošak 2015.	3.750.000,00 kn		
Ukupni trošak:	7.500.000,00 kn		
Izvor sredstava ukupno:	APN (troškove nadoknađuje PEU)		

2.4.5. Informativne i edukacijske aktivnosti

Opis stanja: Obzirom da Program unosi novi način poslovanja, provođenje programa edukacije PEU rezultiralo je povećanjem broja ponuditelja i kvalitete ponuda.

Opis aktivnosti: provesti edukacijske radionice, informacijske aktivnosti koje uključuju prezentacije, izradu promotivnih materijala i objava članaka i studija vezano uz provedbu programa.

Aktivnost:	Promocija i edukacija		
Nositelj aktivnosti:	APN		
Indikator realizacije:	<i>Provedene edukativne radionice za ponuditelj, provedene prezentacije za naručitelje (sa promotivnim materijalima), TV promidžba, promotivni materijali</i>		
<i>Cilj 2014.</i>	<i>35 radionica i prezentacija (ca. 250 polaznika)</i>		
<i>Cilj 2015.</i>	<i>35 radionica i prezentacija (ca. 250 polaznika)</i>		
Cilj ukupno:	70 radionica i prezentacija (ca. 500 polaznika)		
Trošak 2014.	2.000.000,00 kn		
Trošak 2015.	2.000.000,00 kn		
Ukupni trošak:	4.000.000,00 kn		
Izvor sredstava ukupno:	APN		

3. UGOVARANJE ENERGETSKE USLUGE

Program obnove zgrada provodi se primjenom **Ugovora o energetsom učinku** koji se sukladno Uredbi o ugovaranju provedbi energetske usluge u javnom sektoru (Narodne novine, broj 69/2012) sklapa između NEU i PEU te APN-a. Ugovor o energetsom učinku sklapa se temeljem provedenog postupka **javne nabave**, primjenom **kriterija ekonomski najpovoljnije ponude**, uz uvjet da je **naknada po ugovoru o energetsom učinku manja ili jednaka zajamčenoj uštedi**.

Taj uvjet postiže se tako da subjekti javnog sektora, odnosno NEU plaćaju ostvarenu uštedu kao **energetsku uslugu**, što znači da se građevinske usluge plaćaju kroz ostvarenu uštedu, te da su **iznosi plaćanja naknade manji ili jednaki vrijednosti uštede**.

Gore navedeno načelo se primjenjuje tako da se projektirana ušteda uspoređuje s ostvarenom uštedom nakon realizacije projekta utvrđenoj prema stvarnim isplatama naručitelja energetske obnove, a razlika ostvarena u projektiranom stanju zgrade primjenjuje se na podatke o stvarnoj (referentnoj) potrošnji zgrade.

Referentna potrošnja zgrade znači i da se u definiranju ugovornih obveza isključuju razlike u klimatskim uvjetima, načinu ponašanja korisnika, promjene režima korištenja i drugi slični utjecaji, a ugovaranje se temelji na pretpostavci da će način korištenja u prosjeku biti jednak promatrano kroz cijeli period ugovora, dakle kroz najviše 14 godina.

Primjenom ovoga principa moguće je predvidjeti sve obveze kao i prihode za tvrtke koje provode energetska obnova, a upravo taj preduvjet je nužan za ostvarenje realne mogućnosti provođenja onih mjera koje imaju **duži period povrata**, što se odnosi na gotovo sve građevinske zahvate. Zahvaljujući ovakvoj primjeni izračuna uštede, moguće je ugovoriti **cjelovitu obnovu zgrade**, jer je ostvarena poslovna i pravna sigurnost na koju se pružatelji energetske usluga i kreditne institucije mogu osloniti.

Ugovor o energetsom učinku

Ugovor o energetsom učinku (u daljnjem tekstu: Ugovor) je tipski ugovor između NEU i PEU te APN-a, kojim PEU daje jamstvo uštede. PEU se obvezuje osigurati i dokazati uštedu energije primjenom mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti na način da su ulaganja ugovorna obveza PEU.

Prema ugovoru NEU je obavezan plaćati naknadu za energetska uslugu PEU temeljeno na ostvarenim i verificiranim uštedama energije.

PEU se obvezuje osigurati projekt, izvođenje radova, održavanje i praćenje rezultata energetske obnove zgrade. Dužan je dokazati postizanje svih tvrdnji koje je uvrstio u ponudu, što uključuje vrijednost uštede, upotrebu obnovljivih izvora energije za opskrbu zgrade energijom i automatizaciju mjerenja potrošnje.

NEU se obvezuje na najviše 14 godina plaćati naknadu za ostvarenu uštedu. NEU može prema proceduri opisanoj ugovorom u bilo koje doba osporiti plaćanje i otkazati/raskinuti ugovor, ako APN utvrdi da se ušteda ne ostvaruje.

NEU plaća naknadu za ostvarenu uštedu temeljem realizirane energetske obnove zgrade po ovom Programu, sukladno odredbama sklopljenog ugovora o energetsom učinku, koja je određena na temelju iznosa investicije projekta umanjenoj za iznos isplaćenih sredstava Fonda po istom ugovoru, a koji ne iznosi više od 40% opravdanih troškova projekta.

Sredstva osiguranja:

- NEU se obvezuje plaćati naknadu utvrđenu ugovorom, te osigurati sredstva za plaćanje obveza prema ugovoru o energetske učinku, za što daje sredstva osiguranja - zadužnice NEU u slučaju JLP(R)S, a u slučaju proračunskih i vanproračunskih korisnika sredstva osiguranja temelje se na odluci Vlade Republike Hrvatske. Budući da se plaćanja temelje na uštedi ostvarenoj u prethodnom periodu, **izdavanje ovih sredstava osiguranja ne predstavlja zaduživanje NEU.**

Dostupnost podataka:

- NEU se obvezuje učiniti PEU dostupnim sve podatke potrebne za provođenje obveza prema ugovoru, što uključuje podatke o potrošnji energije i pristup zgradi radi utvrđivanja stanja energetske učinkovitosti zgrade. NEU se obvezuje omogućiti PEU pristup zgradi radi pregleda zgrade prije isteka roka za dostavu ponuda, provođenja energetske obnove i praćenje ostvarivanja uštede.

4. MODEL FINANCIRANJA

Radi osiguranja adekvatnog financiranja provedbe Programa, sudionici programa osigurati će:

- FZOEU osigurava bespovratno sufinanciranje 40% vrijednosti **opravdanih troškova** za obnovu zgrada javnog sektora, a koji će se isplaćivati temeljem ugovora o sufinanciranju Programa koji će se sklopiti između APN-a i FZOEU. 40% opravdanih troškova FZOEU će isplaćivati APN-u temeljem dostavljenih situacija, ovjerenih od strane APN-a i stručnog nadzora. APN sredstava FZOEU-a transferira NEU koji vrši plaćanja ili PEU, te se FZOEU šalju dokazi o plaćanju sredstava.
- **Pravni oblik PEU** - kako bi se otklonili rizici povezani s poslovanjem tvrtki osnivača, naručitelj od zajednice ponuditelja zahtijeva **osnivanje trgovačkog društva (DPN)** koje se specijalizirano bavi poslovanjem pružanja energetske usluge, a osniva se nakon potpisivanja ugovora o energetskom učinku. PEU ulaže minimalno 10% vrijednosti investicije iz vlastitih sredstava.
- HBOR/poslovne banke odobravaju kreditna sredstva potrebna za obnovu zgrada javnog sektora prema ovom Programu u iznosu koji je razlika ulaganja sredstava PEU i FZOEU.
- Jamstva za obvezu plaćanja po ugovoru o kreditu u ime i za račun PEU se osiguravaju putem programa jamstava HAMAG Invest-a.
- NEU je suglasan potpisati **ugovor o prijenosu potraživanja (ugovor o cesiji)** kojim kredit kreditoru primarno otplaćuje NEU, ali isključivo u slučaju kada su ostvarene ušteda u slučaju neplaćanja od strane NEU, kredit kreditoru otplaćuje PEU. Ako je NEU jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, ista može izdavati instrumente osiguranja kojima kao naručitelj jamči za podmirenje svojih obveza prema PEU.

4.1. Program kreditiranja energetske obnove javnih zgrada

HBOR će sukladno ovom Programu prilagoditi postojeći Program kreditiranja koji će omogućiti provedbu energetske obnove zgrada javnog sektora s povoljnom kamatnom stopom, prema kojem će kreditirati cca. 50% iznosa ulaganja u energetska obnova zgrada javnog sektora (ovisno o iznosu sredstava opravdanih troškova FZOEU), uz početak otplate od 1 godine i maksimalnim rokom otplate do 14 godina, uključujući početak. Najveći iznos kredita neće biti ograničen, a ovisi o mogućnostima financiranja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, konkretnom investicijskom programu, kreditnoj sposobnosti korisnika kredita i prihvatljivosti projekta temeljem Potvrde o tehničkoj i financijskoj izvedivosti projekta (izdaje APN uz prethodno mišljenje Stručne komisije) uz jamstvo HAMAG Invest-a koji bi jamčio za povrat kredita do iznosa od 80% iznosa kredita te ostale instrumente sukladno predmetnom Programu kreditiranja.

4.2. Izdavanje jamstva

HAMAG Invest izdaje jamstva prema kreditorima gospodarskih subjekata čiji je cilj realizacija prethodno ugovorenog projekta energetske obnove, a koji su ispunili uvjete nadmetanja za realizaciju projekata iz Programa sukladno programima jamstava Hamag Invest-a.

Jamstva mogu koristiti tvrtke koje su ugovorile izvođenje energetske obnove zgrada prema Programu. Jamstva mogu ostvariti i novoosnovane tvrtke (DPN) koje se osnivaju sa namjenom provođenja projekata energetske obnove zgrada, uz izjave osnivača da to društvo neće obavljati druge poslove.

HAMAG Invest izdaje jamstva u skladu s Pravilnikom o izdavanju jamstva HAMAG Invest-a i propisima o državnim potporama.

4.2.1. Postupak izdavanja jamstva

1. PEU podnosi banci (kreditoru) zahtjev za odobrenje kredita uz korištenje jamstva HAMAG.
2. Banka (kreditor) dostavlja HAMAG Invest-u uvjetnu odluku o odobrenju kredita u roku 45 dana od dostave zahtjeva PEU, zahtjev za jamstvo i dokumentaciju propisanu određenim jamstvenim programom.
3. Stručne službe HAMAG Invest-a obrađuju zahtjev za jamstvo.
4. HAMAG donosi odluku o jamstvu u roku od 7 dana nakon dostave zahtjeva za jamstvo kreditora i o tome obavještava banku (kreditora). U slučaju donošenja pozitivne odluke:
 - PEU se dostavlja račun za naknadu za jamstvo (prema jamstvenim programima za koje je utvrđena naknada); naknada za izdavanje jamstva naplaćuje se sukladno odluci o naknadama,
 - PEU sklapa ugovor o kreditu s bankom (kreditorom), provodi instrumente osiguranja povrata kredita i plaća naknadu HAMAG Invest-u,
 - banka (kreditor) dostavlja ugovor o kreditu, a HAMAG sklapa ugovor o jamstvu s bankom (kreditorom) i PEU,
 - PEU dostavlja ugovorene instrumente osiguranja povrata sredstava po mogućem plaćanju temeljem danog jamstva, a HAMAG Invest daje jamstvo,
 - banka (kreditor) po dobivanju jamstva i ispunjenju ostalih ugovornih uvjeta plasira sredstva kredita.

4.3. Financijsko tretiranje ugovora o energetsom učinku

Specifičnosti ugovora o energetsom učinku zahtijevaju uređenje odnosa u smislu **proračunskog i poreznog tretiranja ugovora o energetsom učinku**. Specifičnosti se pojavljuju zbog neuobičajenog odnosa NEU koji odgođeno plaća uslugu i PEU koji je investitor u imovinu koja se pribavlja radi ispunjenja obveza po ugovoru o energetsom učinku.

4.3.1. Proračunsko tretiranje ugovora o energetske učinku

Način planiranja i knjigovodstvenih evidentiranja ugovora o energetske učinku određen je odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine, broj 87/08 i 136/12), Uredbe o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (Narodne novine, broj 69/12) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, broj 114/10 i 31/11). Način iskazivanja troškova ulaganja ovisi o vrsti usluge koje pruža PEU.

U smislu zaduživanja, kada su investicijska ulaganja ugovorna obveza PEU, ugovaranje energetske usluge temeljem ugovora sklopljenog sukladno Uredbi nije proračunsko zaduživanje NEU. Zaduzivanje za projekte iz područja unapređenja energetske učinkovitosti u kojima sudjeluju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne ulazi u iznos ukupne godišnje obveze koja može iznositi najviše do 20 posto ostvarenih prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zadužuje.

4.3.2. Porezno tretiranje ugovora o energetske učinku

Porezno tretiranje temelji se na primjeni međunarodnih i domaćih knjigovodstvenih standarda. Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 73/2013 i 99/2013-rješenje USRH), a vezano za mogućnost propisanu Direktivom Vijeća 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, propisane su odredbe u vezi s oporezivanjem određenih isporuka u građevinskoj djelatnosti obavljenih na području Republike Hrvatske između dva porezna obveznika na način da je porez na dodanu vrijednost obvezan platiti primatelj usluge temeljem prijenosa porezne obveze (eng. Reverse Charge). Riječ je o „obrnutom postupku oporezivanja“ prema kojem se porezna obveza prenosi na primatelja isporuke i on je obvezan obračunati porez na dodanu vrijednost. Prijenos porezne obveze u graditeljstvu propisan je člankom 75. stavkom 3. Zakona o porezu na dodanu vrijednost. Slijedom istoga, porezni obveznik – primatelj usluge, iznos poreza na dodanu vrijednost iskazuje na istoj prijavi poreza na dodanu vrijednost na kojoj iskazuje i odbitak pretporeza, što je za njega kod prijenosa porezne obveze neutralno, ako je usluga obavljena u poduzetničke svrhe i ako su ispunjeni svi zakonom propisani uvjeti za odbitak pretporeza. Naime, sukladno odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost smatra se da je porez na dodanu vrijednost u smislu članka 75. stavka 1. točaka 3., 6. i 7. te članka 75. stavka 3. tog Zakona uplaćen ako je u prijavi poreza na dodanu vrijednost iskazana obveza temeljem prijenosa obveze plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

5. SAŽETAK

Ovim Programom se do kraja 2015. predviđa ostvarenje sljedećih posebnih ciljeva:

- ugovoriti i realizirati cjelovitu obnovu 200 zgrada javnog sektora, korisne površine oko 420.000,00 m²,
- smanjiti potrošnju energije u obnovljenim zgradama za 30 - 60%, odnosno za oko 150 kWh/m² godišnje
- smanjiti emisiju CO₂ za približno 20.500 t godišnje,
- pokrenuti investicije u iznosu od približno 400.000.000,00 kuna,
- pokrenuti tržište energetske usluge,
- uspostaviti primjenjiv model za poticanje energetske učinkovitosti na tržišnim načelima u hrvatskim gospodarskim uvjetima,
- osigurati nastanak i tržišno jačanje novih tvrtki specijaliziranih za pružanje energetske usluge (ESCO),
- dovesti do povećanja standarda korištenja javnih zgrada, stvaranjem ugodnijeg i zdravijeg okružja za građane i korisnike javnih prostora.

Kako se ovim Programom rizici ostvarenja rezultata prenose na privatni sektor, država će provođenjem ovoga Programa ostvariti dugoročne koristi u sustavnom i racionalnom upravljanju imovinom bez rizika i troškova obnove. Učinak ušteda bit će to izraženiji ako cijene energenata budu u budućnosti rasle, a sustavno praćenje potrošnje energije rezultirat će ukupno racionalnijim ponašanjem javnog sektora u pogledu potrošnje, što će smanjiti pritisak na proračun.

Provedba Programa osigurat će posao za izvođače, projektante i proizvođače opreme i materijala, a utjecaj na zapošljavanje i proračun daleko premašuje uložena sredstva. Provedbom Programa uspostaviti će se praksa ugovaranja energetske usluge pomoću ugovora o energetskom učinku, kojim se uvodi praksa određivanja vrijednosti uštede.

Konačno, provedbom Programa država će pokazati na svom primjeru kako na suvremen način provesti ulaganja na principima održivog razvoja, uz poštivanje tržišnih principa i uz ostvarenje maksimalne ukupne društvene koristi.

6. POPIS KRATICA

CEI	Centar za praćenje poslovanja energetskeg sektora i investicija
APN	Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama
DPN	Društvo posebne namjene
EPBD	Direktiva 2002/91/EC o energetskeim svojstvima zgrada (eng. Energy Performance of Buildings Directive)
EPBD II	Direktiva 2010/31/EC o energetskeim svojstvima zgrada (eng. Energy Performance of Buildings Directive)
ESCO	Pružatelj energetskeih usluga (eng. Energy Service Company)
ESD	Direktiva 2006/32/EC o energetskeoj učinkovitosti i energetskeim uslugama (eng. Energy Service Directive)
EU	Europska unija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HAMAG Invest	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo i investicije
ISGE	Informatičkei sustav gospodarenja energijom
JLP(R)S	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
KREDITOR	HBOR/poslovna banka koja odobrava financijska sredstva
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
NAPEnU	Nacionalni akcijskei plan energetske učinkovitosti
NEU	Naručitelj energetske usluge (vlasnik zgrade/objekta)
PEU	Pružatelj energetske sluge
VRH	Vlada Republike Hrvatske